

کتاب‌های کوچک
آموزش
هدف‌دار

منطق و فلسفه

«سال سوم»

جلد اول

مؤلف : **وحید تمنا**

کاری از واحد مطالعات موسسه مشاوران آموزش

کانون فرهنگی آموزش

انتشارات مشاوران آموزش

تلف: ۱۳۴۷ -

منطق و فلسفه سال سوم / مولف وحید تمنا، تهیه و تدوین و
برنامه‌ریزی واحد مطالعات موسسه مشاوران آموزش - تهران؛
مشاوران آموزش؛ کانون فرهنگی آموزش، ۱۳۸۴.
ج ۲، جدول - (مجموعه کتاب‌های کوچک هدف‌دار)

ISBN : 964-8679-42-8 (ج ۱)، ریال: ۱۰۰۰۰

ISBN : 964-509-001-6 (ج ۲)، ریال: ۱۰۰۰۰

لیبرستوئیس: بر اساس اطلاعات فیپا.

مسئله درجیات ۱ ج ۱، پیدایش منطق - مبحث الفاظ - مبحث تصورات -
کلیات خمس - تعریف - مبحث قضایا - ج ۲، حجت یا استدلال -
صورت و مادی قیاس - صناعات خمس ۱ و ۲ - کل فلسفه سال سوم.
۱. منطق - کتابهای درسی - راهنمای آموزشی (متوسطه)، ۲.
منطق - آزمونها و تمرینها (متوسطه)، ۳. فلسفه - کتابهای درسی
- راهنمای آموزشی (متوسطه)، ۴. فلسفه - آزمونها و تمرینها
(متوسطه)، الف. موسسه مشاوران آموزش، ب. عنوان.

۱۶۰/۰۷۶ BC۵۹/ت ۸م ۸

۹۷۶-۸۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات کانون فرهنگی آموزش

انتشارات مشاوران آموزش

نام کتاب:

منطق و فلسفه سال سوم (جلد ۱)

شامل:

پیدایش منطق - مبحث الفاظ - مبحث تصورات - کلیات خمس - تعریف مبحث قضایا

مؤلف:

وحید تمنا

تهیه و تدوین و برنامه‌ریزی: واحد مطالعات موسسه مشاوران آموزش

ناشر:

انتشارات مشاوران آموزش - کانون فرهنگی آموزش (قلمچی)

چاپ اول:

۸۴-۸۵

تیراژ:

۳۴۰۰

لیتوگرافی:

امین گراف

صفحه‌آرایی و طرح جلد:

آرش فکری

چاپ:

خجسته نو

ناظر چاپ:

غلامرضا شهسواری

قیمت:

۱۰۰۰ تومان

شابک: ۸ - ۴۲ - ۸۶۷۹ - ۹۶۴

ISBN : 964 - 8679 - 42 - 8

فهرست

پیشگفتار

مقدمه

● منطق سال سوم

■ فصل اول: پیدایش منطق - علم و اقسام آن - فکر و خطای آن ۱

سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۱۰

پاسخنامه تشریحی سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۱۳

مرور و جمع‌بندی ۱۶

■ فصل دوم: مبحث الفاظ ۱۹

سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۲۵

پاسخنامه تشریحی سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۲۶

مرور و جمع‌بندی ۲۸

■ فصل سوم: مبحث تصورات ۳۰

سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۳۵

پاسخنامه تشریحی سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۳۷

مرور و جمع‌بندی ۳۹

■ فصل چهارم: کلیات خمس ۴۰

سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۴۶

پاسخنامه تشریحی سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۴۸

مرور و جمع‌بندی ۵۱

■ فصل پنجم: تعریف ۵۳

سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۵۹

پاسخنامه تشریحی سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۶۱

مرور و جمع‌بندی ۶۳

■ فصل ششم: مبحث قضایا و احکام قضایا ۶۴

سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۷۳

پاسخنامه تشریحی سوالات چهار گزینه‌ای هدف‌دار ۷۶

مرور و جمع‌بندی ۸۰

«مشارکت»

می‌گویند فرهنگ، «نظام»ی از معانی است و معانی با یکدیگر روابط متقابل دارند و باز می‌گویند که این معانی به دور حلقه‌ای از معانی اصلی قرار گرفته‌اند و این معانی اصلی هستند که معانی دیگر را شکل می‌دهند و تحت تأثیر خود قرار می‌دهند.

آیا در جامعه‌ی ما و در جامعه‌ی ناشران و در میان ناشران آموزشی به مفهوم خاص، مفهوم «مشارکت» جزو معانی اصلی است؟

آیا هر ناشری خود یک خط راست است که با ناشران دیگری تقاطع دارد یا حالات بدتر با آن ناشران تنافر دارد؟

آیا ناشران یک حوزه‌ی خاص توان این را دارند که در تولید کتاب «مشارکت» کنند؟ تصور غالب این است که موسسات خصوصی «همکار» شدن، «شریک» شدن را حذف هویت دیگری تلقی می‌کنند. خوشبختانه در چند سال گذشته، کارهای مشارکتی میان ناشران آموزشی افزایش یافته است و کتاب‌های متفاوتی در این عرصه نیز به بازار کتاب روانه شده است.

ما نیز دو ناشری هستیم که دارای توان‌مندی‌ها و ویژگی‌های متفاوتی هستیم. و آن روز که نشستیم و در مورد تولید کتاب‌های کوچک هدف‌دار علوم انسانی سخن گفتیم و در مدت زمان کوتاهی نیز به توافق رسیدیم؛ می‌دانستیم که کار مشارکتی ما معنای مشارکت را بسط خواهد داد و در عین حال نه تنها به هویت فردی ما آسیبی نخواهد رساند بلکه چه بسا سبب تقویت هر یک خواهد شد.

موضوع این است: «مشارکت» به معنای حذف و ادغام نیست. «مشارکت» به مفهوم تبدیل «خط» به «بردار»‌هایی است که هر کدام به تنهایی دارای بُرد معینی بوده‌اند و اینک که در زاویه‌ی مناسب با یکدیگر قرار گرفته‌اند، بُرد جدیدی خواهند یافت.

ما امیدواریم که قدم‌های این چینی که دو ناشر امکانات خود را در تولید یک محصول مشترک به کار بردند، در راستای حرکت مشارکتی که شروع شده است؛ قدمی باشد برای اینکه مفهوم «مشارکت» و «همکاری» را از حلقه‌های بیرونی‌تر فرهنگ، به حلقه‌های درونی‌تر فرهنگ نیز سوق دهد.

موسسه مشاوران آموزش - کانون فرهنگی آموزش

«من و ارسطو»

وقتی تصمیم گرفتم که در رشته‌ی ریاضی کنکور ندهم و در رشته‌ی انسانی شرکت کنم، و بعدها وقتی شروع به درس خواندن کردم و بعد از قبولی در دانشگاه نیز وقتی وارد حوزه‌ی تدریس شده‌ام درس «منطق» فوق‌العاده‌ترین و موثرترین درس در میان تمام دروس دیگر بود. من به «ارسطو» و منطق‌اش ارادت دارم. من از ارسطو یاد گرفتم که فکر کردن یعنی مسیری را برای بدست آوردن پاسخ یک سوال طی کردن. من نمی‌دانستم که فکر کردن چیست و یاد گرفتم که «تفکر» وقتی روی می‌دهد که سوالی داشته باشی و اگر سوالی نداشته باشی «تفکر» نمی‌کنی و هر آنچه در ذهنت می‌گذرد، یا جابجایی داده‌هاست و یا پاسخ دادن به محرک‌های طبیعی و شرطی.

ارسطو به من یاد داد که وقتی چیزی را درک می‌کنی که تفاوت آن را و یا به زبان خود ارسطو «فصل» آن چیز را با چیزهای دیگر بدانی، او به من یاد داد که اگر «فصل»‌ها را نفهمی توان درک چیزها را نخواهی داشت. من از او بود که یاد گرفتم رشته‌ی علوم انسانی - متأسفانه - به شدت توسط متفکرانش و مولفانش منطقی نوشته نمی‌شود. من از او یاد گرفتم که کتاب‌های آموزشی دبیرستانی و دانشگاهی آنقدر تعاریف و مفاهیم را درهم و مخلوط می‌کنند که در هر تعریفی می‌توان هر چیزی را یافت و من از ارسطو بود که یاد گرفتم که اگر منطق و ریاضیات ذهن را سامان ندهی توان ساختار دادن به جهان پیرامونت را نخواهی داشت.

من از ارسطو «استدلال» یاد نگرفتم و فکر نمی‌کنم که این بخش از ارسطو را بتوانم درونی کنم، چرا که شیوه‌های استدلال او به شدت مرا محبوس می‌کند و مبحث «تصدیقات» وی بیشتر به یک بازی ذهنی می‌ماند ولی مبحث «تصوراتش» را به درون کشیدم و آن را مال خودم کردم و گاهی یادم می‌رود که کدام حرف مال من است و کدام حرف مال ارسطو. اینکه آدمی چند هزار سال قبل از میلاد مسیح، به چیزهایی دست یابد که قرن‌ها پایه‌ی اندیشه‌ی متفکران بعدی قرار گیرد، بی‌شک بزرگی او را نشان می‌دهد. و آنچه در «ارسطو» بزرگ است توان اسطوره‌ای او برای «دقت» و «تمیز» بخشی میان «چیزها»ست.

وحید تنها